

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA

1. INFORMACJE O PROGRAMIE

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa to wieloletni, ogólnopolski program mający na celu promowanie aktywnych postaw czytelniczych. Uchwalony ustawą z 6 października 2015 roku składa się z trzech priorytetów:

1. Zakupu nowych książek dla bibliotek szkolnych i publicznych.
2. Rozbudowaniu i unowocześnieniu infrastruktury bibliotek 2016–2020.
3. Rozwijaniu zainteresowań uczniów poprzez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

Jego głównym celem jest promowanie czytelnictwa poprzez wzmocnienie kulturotwórczej roli bibliotek publicznych i szkolnych na obszarach miejskich i wiejskich. Stanie się to możliwe dzięki doposażaniu tych instytucji w nowości wydawnicze (niebędące podręcznikami) oraz rozbudowywaniu i unowocześnianiu infrastruktury placówek. Oprócz tego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” skupia się m.in. na wspieraniu publikowania wartościowej literatury i czasopism kulturalnych czy udostępnianiu legalnej książki w Internecie.

Za całokształt projektu odpowiedzialny jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wykonawcą jest zaś Biblioteka Narodowa, Instytut Książki, a także Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Realizację przedsięwzięcia zaplanowano na lata 2016–2020. Plan programu sporządzono zgodnie z wytycznymi polityki kulturalnej i edukacyjnej Polski i Unii Europejskiej.

Główną przyczyną powstania „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” jest wciąż osłabiająca się pozycja czytelnictwa w Polsce. Według badania przeprowadzonego

przez Bibliotekę Narodową w 2014 roku grupa osób czytających książki nie tylko pozostaje na niskim poziomie, lecz także widać pogłębiającą się tendencję spadkową, szczególnie wśród młodzieży i osób starszych, mieszkających na terenach mniejszych miast oraz wsi. Dlatego to oni są główną grupą docelową programu. Dzięki inwestycji w książki dla młodzieży pomysłodawcy programu chcą tworzyć, umacniać i rozwijać nawyki czytelnicze już u młodych odbiorców kultury, by pozostały ważne również w ich dorosłym życiu.

W ostatnich latach zauważono wyraźną zmianę wizerunku bibliotek jako placówek, w których nie tylko można wypożyczać książki, lecz także organizować wiele kulturalnych i edukacyjnych przedsięwzięć i wydarzeń, a nawet promować najnowocześniejsze technologie. Autorzy projektu wierzą, że intensywne wspomaganie rozwoju tych lokalnych ośrodków przyczyni się do rozwoju czytelnictwa. Dlatego to właśnie do bibliotek publicznych, szkolnych, pedagogicznych lub innych samorządowych instytucji, które posiadają w swojej strukturze biblioteki, bezpośrednio zaadresowany jest program jako do instytucji uprawnionych do wnioskowania o dotacje z budżetu państwa. By zapewnić ukształtowanie się nawyku czytania już wśród najmłodszych fundusze przyznaje się również na zakup książek dla przedszkoli. Dzięki nim będzie możliwe zarówno uzupełnienie księgozbiorów bibliotek o nowe książki dla dzieci i młodzieży, jak i wymiana starych, zużytych, często też zniszczonych pozycji.

W ramach dotacji na książki dla bibliotek szkolnych będzie można nabywać pozycje drukowane lub elektroniczne, multimedia, wydawnictwa nutowe i kartograficzne dostępne na rynku księgarskim – nie ma znaczenia, czy jest to pierwsze wydanie, czy wznowienie. Za stronę organizacyjną (m.in. przyjmowanie wniosków) odpowiedzialna jest Biblioteka Narodowa.

Wzmocnienie potencjału dzieci i młodzieży jako aktywnych czytelników to jeden z głównych priorytetów „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”. Biblioteki szkolne i pedagogiczne spełniają ważną misję w edukacji już na poziomie wczesnoszkolnym, co odgrywa kluczową rolę w rozwoju kulturalnym społeczeństwa. Dlatego tak istotny jest zakup książek dla szkół – nie tylko podręczników oraz tytułów wymaganych przez program nauczania, lecz także lektur szkolnych, pozycji ciekawe i atrakcyjnych dla uczniów, którzy chętnie będą po nie sięgać w czasie wolnym. Nawet dostarczenie książek dla przedszkoli powinno w dużym stopniu rozbudzić w dzieciach pasję oraz pobudzić je do twórczego myślenia. Natomiast książki dla młodzieży powinny być aktualne, dostosowane do obowiązujących mód wśród nastolatków, a także zróżnicowane pod względem poziomu trudności, by rozwijać już ukształtowaną potrzebę sięgania po książki i zachęcić osoby wciąż

nieprzekonane do czytania. Dodatkowo w badaniach Biblioteki Narodowej udowodniono, że po wypożyczone książki sięgają nie tylko uczniowie, ale również pozostali domownicy, co jest dobrą prognozą dla poszerzenia nawyków czytelniczych także wśród osób nieczytających w ogóle. Biblioteki szkolne nierzadko są jedynymi dostępnymi dla uczniów, to ważne źródło pozyskiwania książek dla dzieci i dla młodzieży w rejonach małych miejscowości i na wsiach, gdzie są one nierzadko jedynymi instytucjami kultury. Z tego powodu konieczny wydaje się zakup książek dla szkół, przedszkoli oraz książek dla bibliotek, szczególnie nowości wydawniczych poszukiwanych przez czytelników.

Źródło: <https://www.ravelo.pl/narodowy-program-rozwoju-czytelnictwa>

2. DZIAŁANIA ZREALIZOWANE W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU ROZWOJU CZYTELNICTWA – PRIORYTET 3

- OPRACOWANIE LISTY KSIĄŻEK

Pierwszym działaniem, które zostało zrealizowane w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 3 było opracowanie listy książek w taki sposób, aby zasoby biblioteczne służyły zarazem uczniom, nauczycielom, jak też innym pracownikom szkoły. Poproszono zatem uczniów o wypełnienie ankiety, której celem było określenie ich preferencji czytelniczych. Poza tym dzięki ankiecie uzyskano konkretne tytuły książek, które uczniowie chcieliby przeczytać lub też, te które poleciliby do przeczytania swoim kolegom. Jednocześnie zasięgnięto opinii wśród nauczycieli, o które pozycje należałoby uzupełnić księgozbiór biblioteczny. W ramach współpracy z bibliotekami funkcjonującymi w Powiecie Przysuskim – skonsultowano kwestię poszukiwanych przez czytelników pozycji książkowych. Na liście książek znalazły się pozycje zarówno z literatury pięknej, młodzieżowej, jak również pozycje pomocne do realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych czy odnoszące się do stażu zawodowego nauczycieli. Następnie lista książek została zaopiniowana przez Radę Rodziców oraz Samorząd Szkolny.

Współpraca z placówkami kulturalno-oświatowymi polega również na wymianie informacji promujących czytelnictwo, tj. spotkania z pisarzami czy konkursy. Dzięki tej współpracy rozbudzona została aktywność i zainteresowania uczniów, a szkoła jest

promowana w środowisku lokalnym.

- UDZIAŁ W NARODOWYM CZYTANIU „WESELA” S. WYSPIAŃSKIEGO

02.09.2017 roku młodzież i nauczyciele z Zespołu Szkół nr 1 im. Jana Pawła II w Przysusze przyłączyli się do ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania „Wesela” S. Wyspiańskiego. Akcja została zorganizowana przez Bibliotekę Publiczną w Przysusze, z którą szkoła chętnie współpracuje. Tegoroczne czytanie, pomimo mało sprzyjającej pogody, przebiegło w bardzo sympatycznej atmosferze i przy licznie zgromadzonej widowni. Mieszkańcy Przysuchy wysłuchali fragmentów dramatu, co każe wierzyć, że nie tylko młodzież powróci do tego utworu, ale również osoby dorosłe.

Akcja pod hasłem „Narodowe Czytanie” jest nie tylko działaniem promującym czytelnictwo, ale również doskonałym elementem integrującym lokalne społeczeństwo. Dlatego już dziś zapraszamy wszystkich na kolejne edycje akcji i zachęcamy do czytania książek.

- PRZEDSTAWIENIE WPŁYWU CZYTANIA NA ROZÓWJ DZIECI I MŁODZIEŻY PODCZAS ZEBRAŃ Z RODZICAMI

Tematyka wpływu czytania na rozwój dzieci i młodzieży została uwzględniona podczas zorganizowanych zebrań z rodzicami. Nauczyciele- wychowawcy, którzy chętnie włączyli się w działania realizowane w ramach programu przeprowadzili podczas tych spotkań pogadanki odnośnie pozytywnego wpływu czytania. Zaznajomili również rodziców z poszerzoną ofertą biblioteki.

- KONKURSY CZYTELNICZE

Przeprowadzono konkursy czytelnicze w ramach Dnia Bibliotekarza czy Dnia Książki. Uczniowie, przychodząc do biblioteki losowali pytania, tj. podaj autora ..., wymień dwa tytuły książek ...itp. za poprawną odpowiedź uczniowie dostawali ołówek, długopis lub cukierek. Te mini konkursy od lat cieszą się powodzeniem i przyciągają wielu uczniów do biblioteki.

- WYKONANIE FILMIKU PROMUJĄCEGO BIBLIOTEKĘ SZKOLNĄ

Jednym z działań promujących czytelnictwo w szkole było wykonanie krótkiego filmu promującego bibliotekę szkolną, który został zamieszczony na portalu społecznościowym szkoły – FB.

- BOOKCROSSING W BIBLIOTECIE SZKOLNEJ

Bookcrossing w bibliotece szkolnej - biblioteka uczestniczy w ruchu bookcrossingowym, czyli włączyła się w akcję „uwalniania książek”. W zakresie tych działań powstała w bibliotece półka bookcrossingowa, na której można zostawiać przeczytane książki a zabierać te tytuły, które zaciekały czytelnika. Jest to ciekawy sposób promocji zarówno biblioteki, jak i czytelnictwa, ponieważ nie obowiązują terminy oddania wypożyczonej książki, ani inne zasady regulaminowe. Jedyną regułą jest wymiana książki za książkę. Akcja została mocno rozpropagowana w szkole za pomocą plakatów informacyjnych oraz przekazywania informacji przy okazji uroczystości szkolnych.

- CYKL SPOTKAŃ POD NAZWĄ „SZKOLNE CZYTANIE”

W szkole zrealizowano cykl spotkań pod nazwą „Szkolne czytanie”, w który zaangażowano uczniów z poszczególnych poziomów edukacyjnych. Zadaniem uczniów było: wybranie fragmentów lektury, opracowanie dekoracji, rozpropagowanie przedsięwzięcia w szkole oraz jego dokumentacja. I tak:

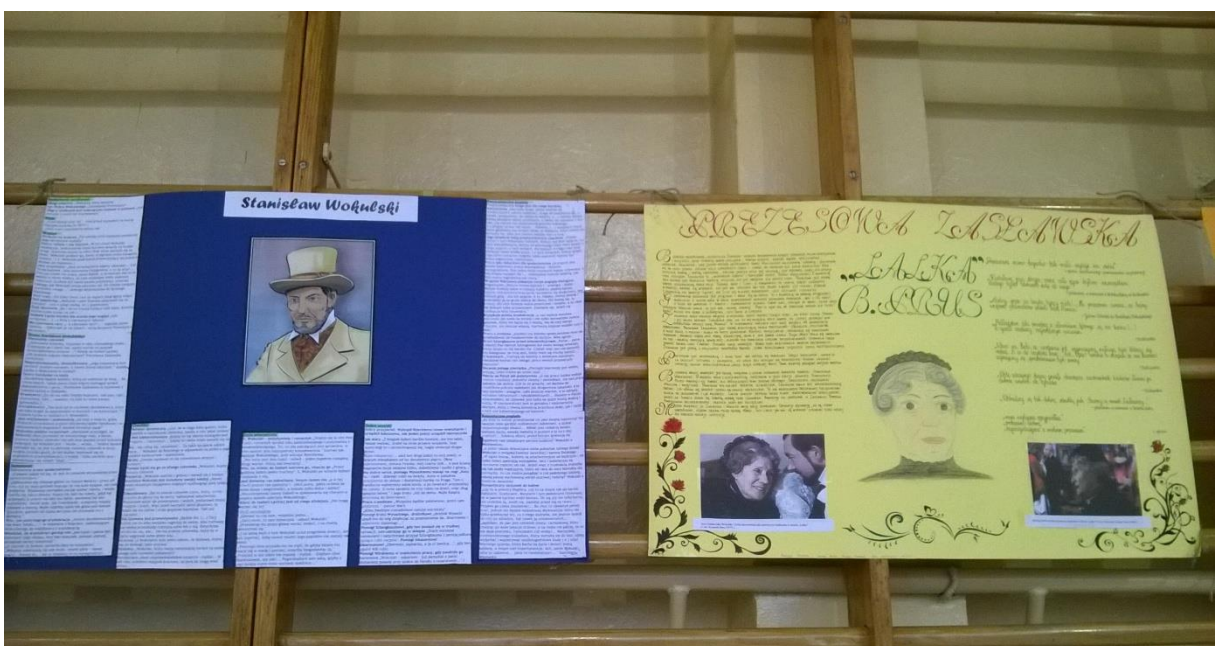
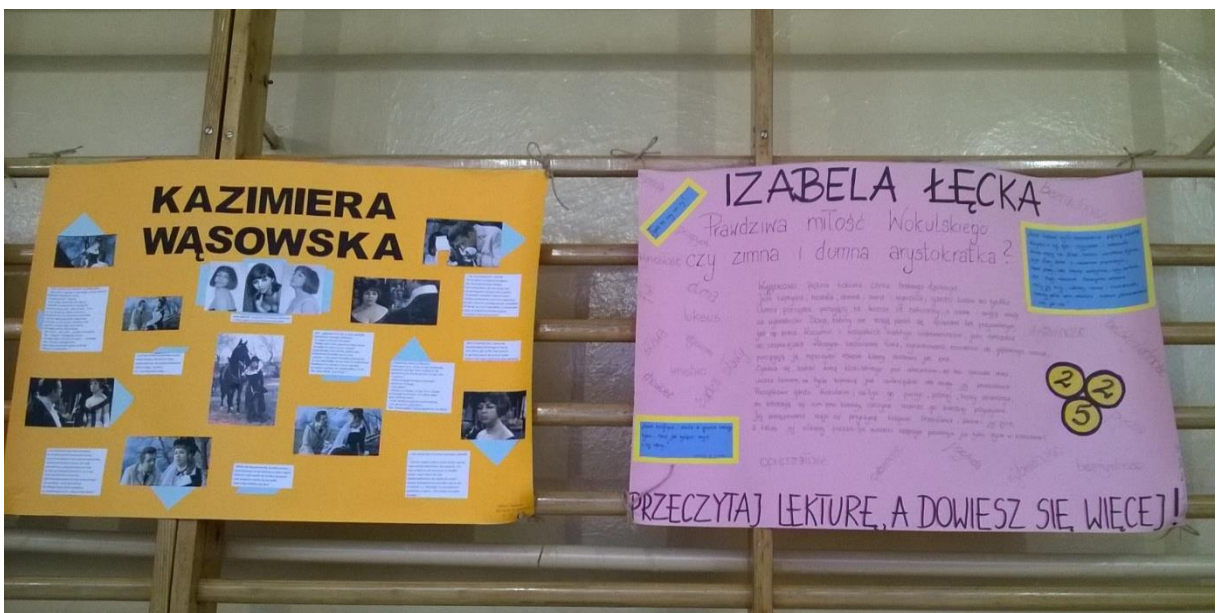
- klasy pierwsze czytały „Skapca” Moliera

- klasy drugie czytały „Lalkę” B. Prusa – tu klasy drugie dodatkowo wykonały wystawę dotyczącą lektury, która zaprezentowano podczas czytania,

- klasy trzecie i czwarta technikum czytały „Chłopów” . Reymonta

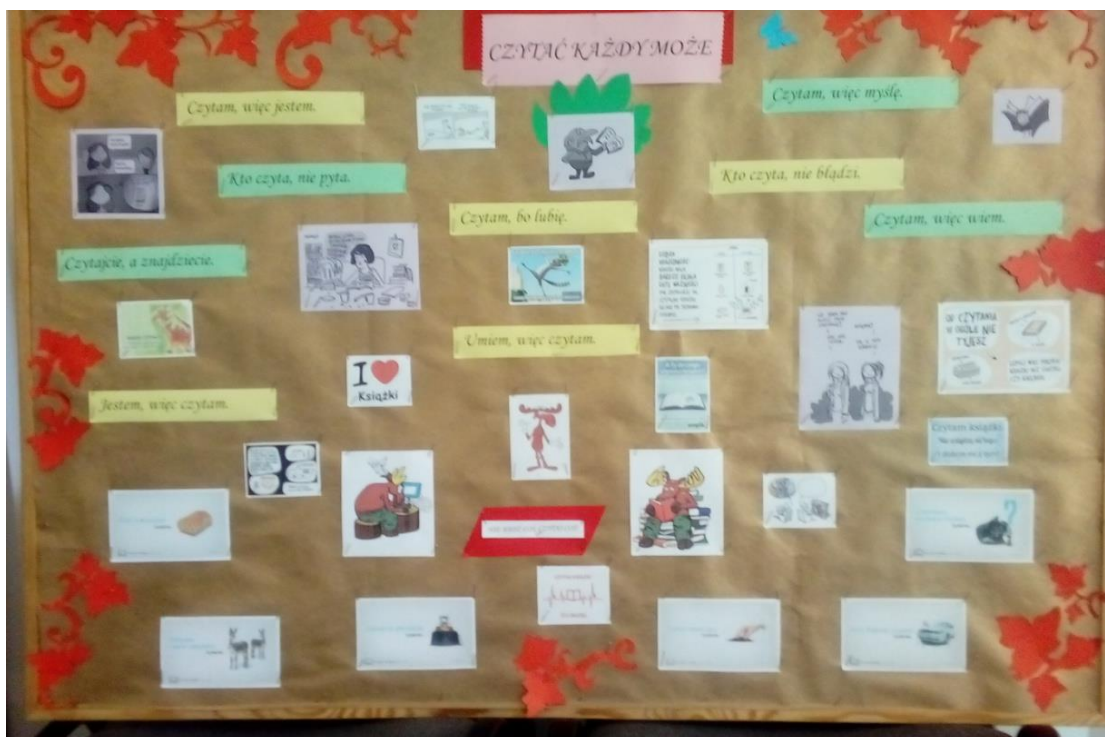

- PROMOWANIE CZYTANIA W PRZEDSZKOLU

Uczniowie Zespołu Szkół nr 1 im. Jana Pawła II w Przysusze promowali czytelnictwo również wśród przedszkolaków. W ramach współpracy z przedszkolem wystawili bajki: „Czerwony Kapturek”, „Wars i Sawa”, „Lajkonik”, „Warszawska Syrenka”.

- WYKONANIE GAZETEK PROMUĄCYCH CZYTELNICTWO

- UDZIAŁ W PROGRAMIE CZYTAJ.PL

Szkoła przyłączyła się do programu „Czytaj.pl – Upoluj swoją książkę”. W dniach 2-30 listopada 2017r. uczniowie szkół ponadpodstawowych na terenie całego kraju mogli za darmo przeczytać 12 bestsellerowych e-booków i audiobooków – wystarczyło tylko zeskanować kod z plakatu. Honorowy Patronat nad akcją objęło Ministerstwo Edukacji Narodowej. W pilotażowej akcji uczestniczyło 1000 liceów. Poza tym uczeń klasy 1 – Jakub Smagowski został jednym z tysiąca na terenie kraju ambasadorów akcji.

Każdy Ambasador otrzymał specjalną koszulkę z kodem QR, dającym dostęp do 12 bestsellerowych e-booków.

- WSPÓŁPRACA Z KSIĘGARNIA I HURTOWNIA TANIEJ KSIĄŻKI

W ramach współpracy z Księgarnią i Hurtownią Taniej Książki, zorganizowano kiermasz taniej książki, z którego mogą korzystać zarówno uczniowie, jak i nauczyciele. Przedsięwzięcie to okazało się ciekawą formą promocji czytelnictwa, okazją do rozwijania własnych zainteresowań uczniów oraz sposobem na pozyskanie nowych książek do biblioteki. Współpraca trwa już 10 lat i obecnie kiermasze odbywają się dwa razy do roku.

- INNE DZIAŁANIA

Na internetowej stronie szkoły została założona zakładka „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, na której są umieszczane wszystkie działania w ramach Priorytetu 3, a także znajduje się lista zakupionych nowości wydawniczych.

Została wprowadzona zmiana w Regulaminie Biblioteki Szkolnej, która dotyczy „Dostosowania pracy biblioteki do potrzeb uczniów w szczególności przez umożliwienie im wypożyczania książek na okres ferii zimowych i letnich.”

- EFEKTY

Udział w programie pozwolił silniej zaangażować uczniów i nauczycieli w życie biblioteki szkolnej, poprzez zasięganie opinii na temat zakupów, co stanowi doskonałą formę promocji czytelnictwa. Również uaktywnianie i wspólna praca na rzecz biblioteki przynosi wymierne korzyści w postaci promowania biblioteki i szkoły na zewnątrz. Nie ulega wątpliwości, iż doposażony księgozbiór biblioteki wpłynął na wzbogacenie wiedzy uczniów, którą będą mogli wykorzystać na lekcjach, wykształcił umiejętność czytania ze zrozumieniem, co jest niezbędnym elementem zadań maturalnych, poszerzył zasób słownictwa uczniów, rozpropagował aktywność i kulturę czytelniczą, spopularyzował lektury szkolne w środowisku uczniowskim, rozbudził pasję czytelnicze oraz zainspirował uczniów do rozwijania posiadanych uzdolnień.